

Sutartiniai ženklai

Paklausykite įrašo

Patirkite daugiau

Įsivertinkite

Pamokoje ugdomos kompetencijos

Komunikavimo

Kultūrinė

Kūrybiškumo

Pažinimo

Pilietiškumo

Skaitmeninė

Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos

Raktiniai
temos
žodžiai ir
ilustracijos

BENDRUOMENĖ

PAGALBA

SPRENDIMAI

NAMAI

VAIZDAS PRO LANGĄ

KAIMYNAI

GAMTOS KŪRINYS

2 tema

KUR MŪSŲ NAMAI?

1. Kuo nuotraukose matomi namai skiriasi nuo jūsų namų?
2. Ar norėtumėte pagyventi tokiose namuose? Kodėl?
3. Kaip manote, kokių transporto priemonių reikėtų išvystyti iš šių namų?
4. Pamėginkite įsivaizduoti gyvenimą šiuose namuose. Kuriam namo gyvenimui būtų sunkiau? Kodėl?

Skaitmeninis
mokymo(si)
turinys

Visuomeninio ugdymo pamoka

Gamtos mokslų pamoka

Visuomeninis ugdymas 1 klasė

6 skyrius. Kur mes gyvename?

3. NAMAI, KURIUOSE GYVENAME

1. Mūsų namų istorija

Vieni gyvename mieste, kiti – miestelyje arba kaime, miškų apsuptyje sodyboje ar pajūryje. Skiriasi ir mūsų namai, jų istorija. Vienuose namuose užaugo kelios tos pačios giminės kartos, kiti namai pastatyti palyginti neseniai.

Nuotraukose matote skirtingus namus. Kuris namas panašiausias į jūsų?

1. Pasidomėkite, kada ir kaip jūsų šeima įsikūrė name, kuriame gyvenate.
2. Trumpai pristatykite savo namus. Pasakykite, kur jie yra – mieste, kaime, prie miško, prie jūros, prie bažnyčios...

2. Pažvelkime pro langą

Žiūrėdami pro namų langus matome skirtingus vaizdus. Tai lemia ir vieta, kurioje gyvename, ir paros metas, ir metų laikas. Pažvelkite į šias nuotraukas ir pasakykite, kurį vaizdą norėtumėte matyti kasdien. Papasakokite, kodėl.

2 tema

KUR MŪSŲ NAMAI?

3. NAMAI, KURIUOSE GYVENAME

1. Mūsų namų istorija

Vieni gyvename mieste, kiti – miestelyje arba kaime, miškų apsuptyje sodyboje ar pajūryje. Skiriasi ir mūsų namai, jų istorija. Vienuose namuose užaugo kelios tos pačios giminės kartos, kiti namai pastatyti palyginti neseniai.

Nuotraukose matote skirtingus namus. Kuris namas panašiausias į jūsų?

1. Pasidomėkite, kada ir kaip jūsų šeima įsikūrė name, kuriame gyvenate.
2. Trumpai pristatykite savo namus. Pasakykite, kur jie yra – mieste, kaime, prie miško, prie jūros, prie bažnyčios...

2. Pažvelkime pro langą

Žiūrėdami pro namų langus matome skirtingus vaizdus. Tai lemia ir vieta, kurioje gyvename, ir paros metas, ir metų laikas. Pažvelkite į šias nuotraukas ir pasakykite, kurį vaizdą norėtumėte matyti kasdien. Papasakokite, kodėl.

2 tema

KUR MŪSŲ NAMAI?

Popieriaus lape su lango rėmu nuspieškite, ką matote pro savo kambario ar svetainės langą. Arba nuspieškite, ką norėtumėte matyti kasdien.

3. Pasivaikykime po apylinkes

Norėdami gerai pažinti vietovę, kurioje gyvename, turime išsiti iš namų. Netoliese tikrai yra vietų, kurias įdomu ar tiesiog malonu apžiūrėti. Tokias vietas žmonės pamėgsta ir dažnai jose lankosi. Lankytina vieta nebūtinai turi būti sukurta žmogaus. Tai gali būti ir gamtos kūriny. Pažvelkite į nuotraukas ir pasakykite, kurios lankytinos vietos sukurtos žmogaus, o kurias galime pavadinti gamtos kūriniu.

Kryžių kalnas Stelmūnų ąžuolas

Pamėdžio kopas Kryžių apšviesto bokšto

Lankytinos vietos, kaip ir daiktai, yra reklamuojami – kviečiama jas pamatyti, paaiškinama, kodėl verta tai daryti. Internetu galime rasti daugybę lankytinių vietų nuotraukų.

Pagalvokite ir pasakykite, kokią lankytinę vietą parodytumėte iš kito miesto atvykusiems gimniniams. Tai žmonių sukurta vieta ar gamtos kūrinys?

Integruotas
temos
projektas

Temos projektas

6 skyrius. Kur mes gyvename?

APLANKYKITE MUS

Projekto tikslas – sukurti reklamą, kviečiančią aplankyti jūsų gimtąjį miestą ar kaimą.

Kartu su mokytoju ir klasės draugais aptarkite, kas yra reklama, ir paieškokite reklamos pavyzdžių internete, laikraščiuose, žurnaluose. Aptarkite, kas svarbu reklamai – nuotraukos, piešiniai, ženklai, tekstas, spalvos.

Projekto eiga

1. Susitarkite, ar dirbsite kiekvienas atskirai, ar poromis.
2. Nuspręskite, kokias lankytinas vietas pristatysite.
3. Pasirinkite reklamos tipą. Kurisite plakatą, lankstinuką, skelbimą, o gal pasaką arba dainą?
4. Pasiruoškite darbo priemones.
5. Pasiruoškite reklamos tekstą. Apievaizdininkite savo reklamą.
6. Parengtą projektą pristatykite klasės draugams.
7. Pasitarkite su mokytoju – galbūt jūsų reklamą būtų galima panaudoti turizmo informacijos centre arba vietos muziejuje.

2 tema

KUR MŪSŲ NAMAI?

Kaip sekasi?

- Žinau bent vieną apylinkės esančią lankytinę vietą.
- Galiu papasakoti savo namų istoriją.
- Gebu paaiškinti, kas yra gamtos kūrinys, ir galiu pateikti pavyzdžių.
- Moku kurti reklamą apie savo gyvenamąją vietovę.
- Žinau, kad daiktai daro įtaką mūsų gyvenimui.

- Žinau, kodėl namai yra svarbūs, ir juos branginu.
- Suprantu, kad visi žmonės yra skirtingi, ir stengiuosi juos gerbti.

Žinių ir
gebėjimų
įsivertinimas

Refleksija

TURINYS

VI skyrius. Kur mes gyvename?

Pirma tema	KODĖL BRANGINAME SAVO NAMUS?	7
1.	Mano giminaičiai	8
2.	Panašūs ir besikeičiantys	10
	Temos projektas. Mano giminės praeitis ir dabartis	12
Antra tema	KUR MŪSŲ NAMAI?	15
3.	Namai, kuriuose gyvename	16
4.	Mus supantys daiktai	18
	Temos projektas. Aplankykite mus	20
Trečia tema	KAIP MES GYVENAME KARTU?	23
5.	Mūsų valstybė	24
6.	Lietuva keičiasi	26
	Temos projektas. Žalioji Lietuva	28

VII skyrius. Kaip augti sveikam?

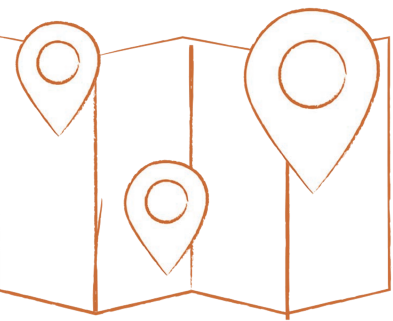
Pirma tema	KOKIE MŪSŲ POREIKIAI?	31
1.	Kaip rūpinamės savimi?	32
2.	Mūsų kūnas – iš ko jis sudėtas?	34
	Temos projektas. Pamatuokime	36
Antra tema	KAIP JAUČIAMĖS?	39
3.	Ar visada jaučiamės puikiai?	40
4.	Kaip visur suspėti?	42
	Temos projektas. Nuotaika ir muzika	44
Trečia tema	KOKIE MŪSŲ ĮPROČIAI?	47
5.	Virtualioji erdvė	48
6.	Judame ir ilsimės	50
	Temos projektas. Judėjimas ar ekranas?	52

VIII skyrius. Kodėl svarbi kiekviena gyvybė?

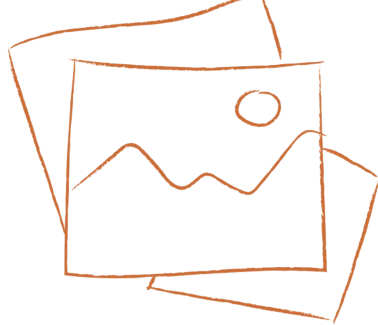
Pirma tema KAS YRA GYVYBĖ?	55
1. Atpažinkime gyvybę	56
2. Apsilankykime mokyklos kieme	58
Temos projektas. Kas kiemelyje gyvena?	60
Antra tema KOKIŲ GYVYBĖS ŽENKLŲ PASTEBIME GAMTOJE?	63
3. Gyvybės įvairovė	64
4. Ką randame žemėlapyje?	66
Temos projektas. Daržas ant palangės, ir ne tik	68
Trečia tema KAIP TAUSOTI GYVYBĘ?	71
5. Žmogaus poveikis gamtai	72
6. Susiburkime ir saugokime	74
Temos projektas. Ar mokykloje „Darom“?	76

IX skyrius. Kuo norėčiau būti?

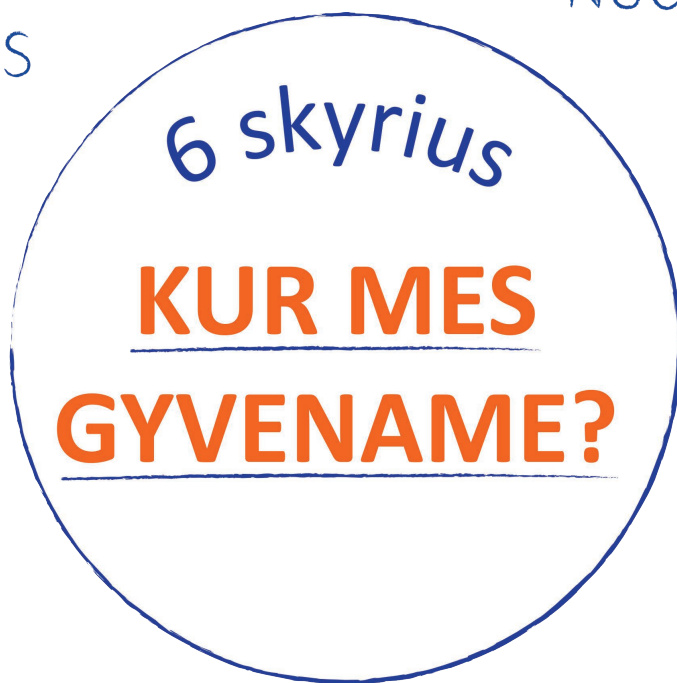
Pirma tema KOKIŲ BŪNA PROFESIJŲ?	79
1. Visi aplink dirba	80
2. Profesijos ir gamta	82
Temos projektas. Kur dirba mūsų tėvai?	84
Antra tema KAIP PASIRINKTI PROFESIJĄ?	87
3. Norai ir galimybės	88
4. Profesijos ir sveikata	90
Temos projektas. Reklama	92
Trečia tema UŽDIRBAME IR PERKAME	95
5. Už ką mokami pinigai?	96
6. Ko nusipirkti negalima?	98
Temos projektas. Blusų turgus	100

ŽEMĖLAPIS

NUOTRAUKOS

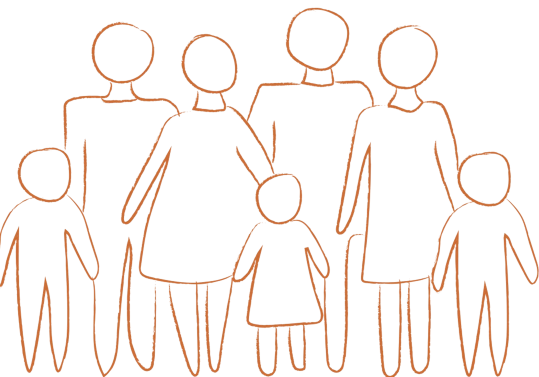
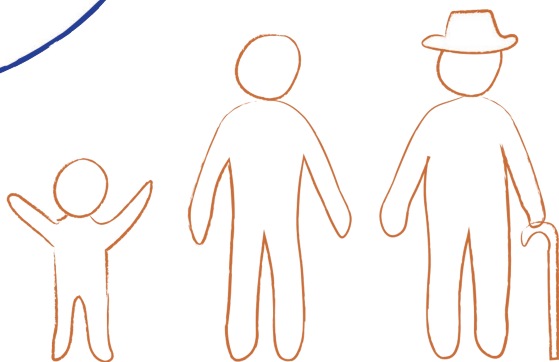
6 skyrius

KUR MES GYVENAME?

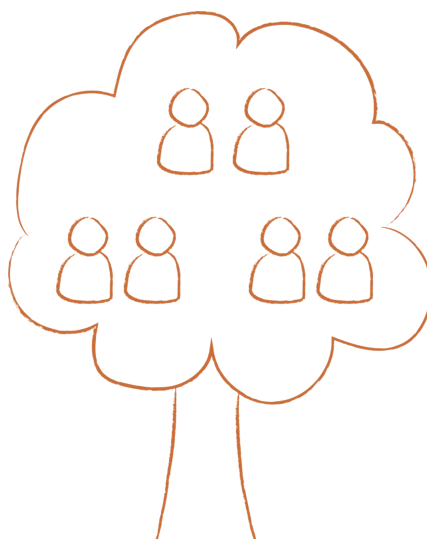
ADRESAS

KARTA

GIMINAIČIAI

GIMINĖS MEDIS

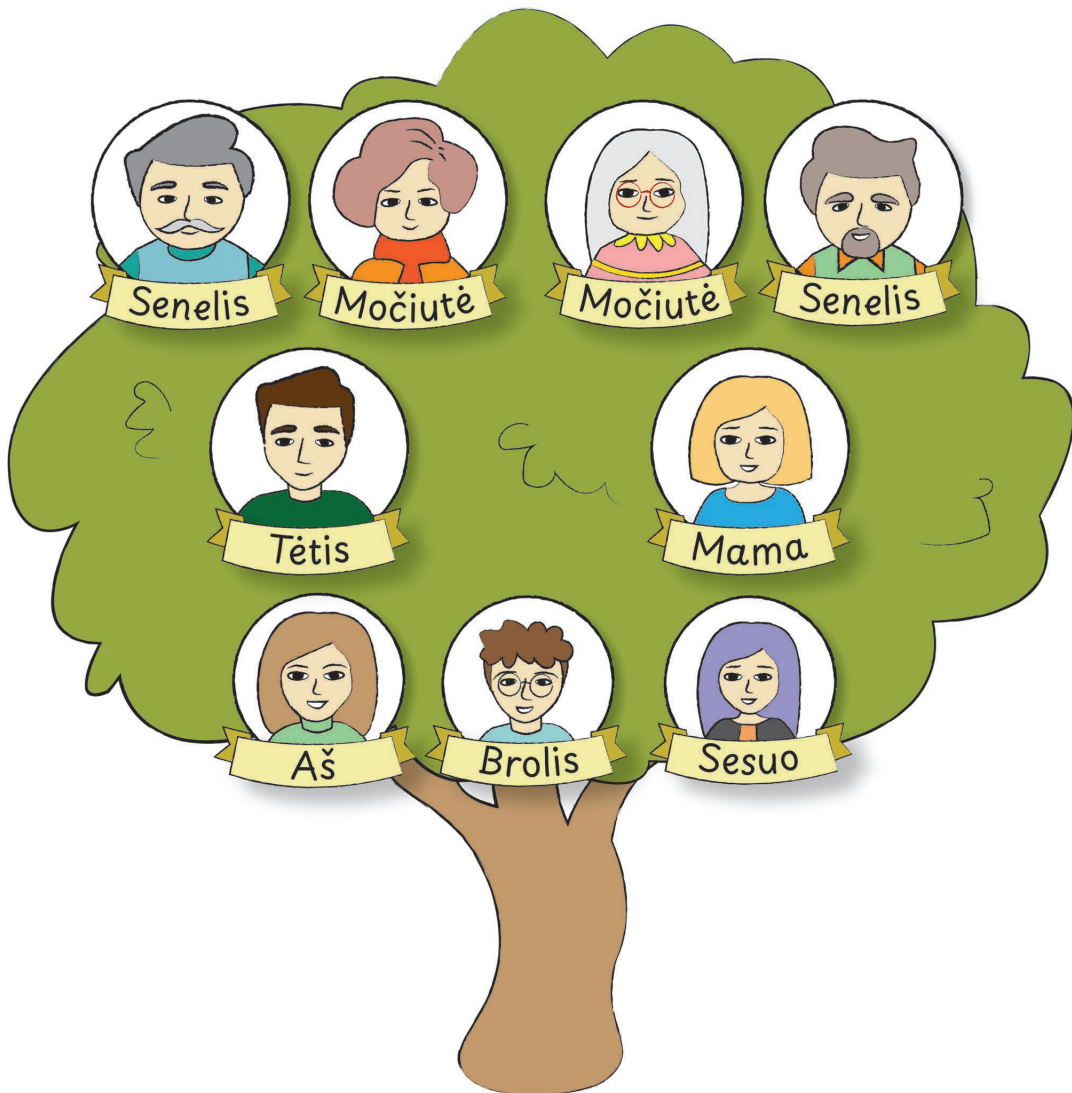

1 tema

KODĖL BRANGINAME SAVO NAMUS?

e-lankos.lt/gwwm

1. Kaip vadinamas toks piešinys?
2. Kuo jūsų **giminės medis** skirtųsi nuo šio giminės medžio?
3. Pasakykite savo tėvų ir senelių vardus.
4. Išvardykite kitų giminaičių vardus. Kaip vadinami giminystės ryšiai su jais?
5. Gal žinote, kokiuose miestuose, miesteliuose ar kaimuose gyvena jūsų **giminaičiai**? Pasakykite.
6. Apie kurį giminaitį norėtumėte papasakoti klasės draugams? Kodėl?

e-lankos.lt/6wxm

1. MANO GIMINAIČIAI

1. Giminystės ryšiai

Be šeimos, turime ir tolimesnių giminaičių. Tai mūsų seneliai, dėdės, tetos, pusbroliai, pusseserės. Panagrinėkite lentelę ir atsakykite į klausimus.

AŠ Tėvų vaikas, senelių anūkė arba anūkas	MANO SESERYS IR BROLIAI Kiti mano tėvų vaikai	MANO PUSBROLIAI IR PUSSESERĖS Mano tetų ir dėdžių vaikai
MANO TĖVAI Mano senelių vaikai	MANO DĖDĖS IR TETOS Mano tėvų broliai ir seserys	
MANO SENELIAI Mano tėvų tėvai		

1. Kuriuos iš šių giminaičių turite? Ar bendraujate su jais?
2. Kaip manote, kurie lentelėje nurodyti giminaičiai yra vyriausi, kurie jauniausi? O gal būna ir kitaip?
3. Kokių dar giminystės ryšių pavadinimų žinote? Ką jie reiškia?

2. Kada galime susitikti?

Su vienais giminaičiais susitinkame dažniau, su kitais rečiau. Tai lemia ir mūsų įpročiai, **tradicijos**. Jei turite tradiciją kiekvieną sekmadienį pietauti pas senelius, ten ir pasimatysite. Jei jūsų tėvai kasmet važiuoja atostogauti su

savo seserų ir brolių šeimomis, jūs atostogausite su savo pusbroliais ar pusseserėmis. Dažna tradicija – iš anksto sutartu laiku susitikti visiems giminei. Tokiuose susibūrimuose galima pabendrauti su seniai matytais ar net nepažįstamais giminei.

- Kokių tradicijų turi jūsų šeima? Gal norėtumėte sukurti naują šeimos tradiciją?

3. Kartų kaita

Kalbant apie giminystės ryšius, skirtingo amžiaus žmones dažnai vartojamas žodis „karta“. **Karta** – panašaus amžiaus žmonių grupė. Pavyzdžiui, jūs, jūsų seserys ir broliai priklauso vienai kartai, jūsų tėvai – vyresnei kartai, o seneliai – dar vyresnei, trečiai, kartai. Pažvelkite į nuotraukas ir pasakykite, kiek čia kartų.

1

2

10

35

60

1. Pasakykite, kokie giminystės ryšiai sieja žmones nuotraukose. Vyras su akiniais tikriausiai yra berniuko senelis. O kieno jis tėvas?
2. Mergaitei antroje nuotraukoje yra 10 metų, jos mamai – 35, močiutei – 60 metų. Naudodamiesi laiko juosta suskaičiuokite, kiek metų skiria kartas.
3. Gal žinote, kiek metų jūsų tėvams ir seneliams? Suskaičiuokite, kiek metų skiria jūsų šeimos kartas.
4. Kuriai kartai – tėvų ar senelių – priklauso jūsų tetos ar dėdės?

e-lankos.lt/jaxd

2. PANAŠŪS IR BESIKEIČIANTYS

1. Panašiai atrodome ir gyvename

Įprasta, kad artimi giminaičiai yra panašios išvaizdos, turi tokių pat talentų, gebėjimų. Todėl kai kurie vaikai užaugę renkasi tėvų, senelių profesiją arba plėtoja jų pradėtą verslą. Taigi, kelios giminės kartos gali dirbti toje pačioje srityje.

1

2

3

1. Nuotraukose matote šeimas, kurių nariai domisi arba užsiima panašia veikla. Pasakykite, ką jie kartu veikia.
2. Suaugusieji sako, kad vaikai panašūs į vieną ar kitą giminaitį. Ar apie jus taip sako? Kodėl sutinkate arba nesutinkate su tokia nuomone?
3. Papasakokite, ar jūsų šeimoje tęsiamos senelių veiklos tradicijos.
4. Ką reiškia pasakymas „šėimos verslas“? Pamėginkite paaiškinti.

2. Pasakoja giminaičiai ir nuotraukos

Iš kur sužinome apie giminaičius ir jų praeitį? Dažniausiai iš jų pačių arba kitų giminaičių pasakojimų. Galime **paklausti**, kur giminaičiai užaugo, kaip močiutei sekėsi mokykloje, kada tėtis ar mama išmoko važiuoti dviračiu.

Pažinti giminaičius padeda ir **nuotraukos**. Pažvelkite į nuotrauką. Kodėl galime manyti, kad ji sena? Kiek jai galėtų būti metų? Kuo ši nuotrauka skiriasi nuo šiuolaikinių nuotraukų?

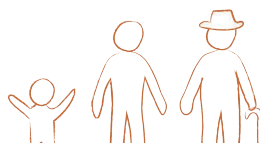
1. Kiek šioje nuotraukoje matote kartų? Kodėl taip manote?
2. Aptarkite, kaip nuo vaikystės pasikeitė mūsų seneliai ir tėvai. Kaip jūs pasikeisite po 10 ar 20 metų?
3. Parodykite klasės draugams savo tėčio ar mamos vaikystės nuotrauką ir paprašykite, kad jie pasakytų, kuo esate panašūs, kuo skiriatės.
4. Sugalvokite tris klausimus seneliams apie jų vaikystę ir juos užduokite. Senelių atsakymus, kuriais norite pasidalyti, pristatykite klasėje.
5. Kuriuo fotoaparatu galėjo būti padaryta ši nuotrauka? Kodėl taip manote? Kokiu įrenginiu jūs fotografuojate?

1

2

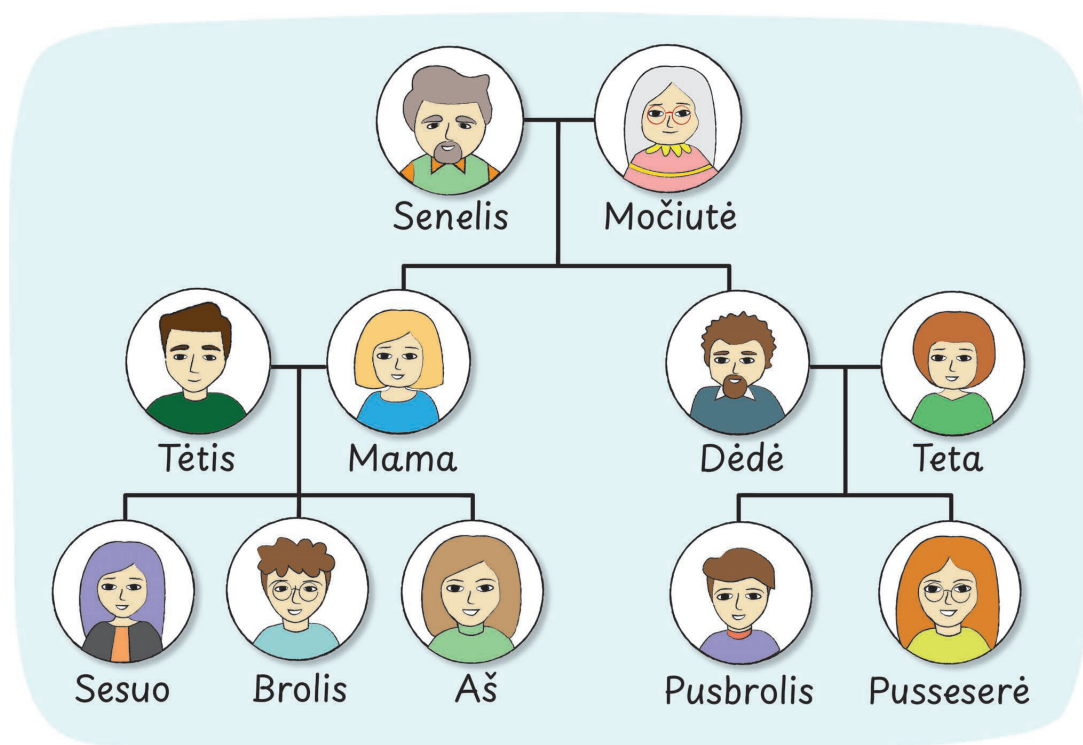

e-lankos.lt/ed1t

MANO GIMINĖS PRAEITIS IR DABARTIS

Projekto tikslas – pažinti savo giminės istoriją, sukurti giminės medį ir pristatyti jį klasės draugams.

Projekto eiga

1. Su tėvų ar mokytojo pagalba nupieškite savo giminės medį. Surašykite giminaičių vardus ir pavardes.
2. Šeimos albume paieškokite giminaičių nuotraukų (kai jie buvo maži, lankė mokyklą, sukūrė šeimą) ir pagalvokite, kaip jas pristatysite.
3. Prisiminkite kokį nors giminės nuotykį ir pasiruoškite trumpai jį papasakoti.
4. Apgalvokite, kokių tradicijų turi jūsų giminė. Galbūt kasmet plaukiate baidarėmis arba susirenkate į talką kaime?
5. Pristatykite savo giminės medį ir giminaičių nuotraukas klasės draugams.
6. Atsakykite į klasės draugų klausimus.

Kaip sekasi?

- Žinau bent keturis giminystės ryšių pavadinimus.
- Galiu paaiškinti žodžio „karta“ reikšmę.
- Žinau, kas yra tradicija.
- Moku sukurti giminės medį ir papasakoti apie savo giminę.

Pažvelkite į nuotraukas ir pasakykite, kokius daiktus matote. Kiek metų jiems galėtų būti? Kas galėjo naudotis šiais daiktais – jūsų tėvai ar seneliai?

1

2

3

4

- Daug bendravau su tėvais ir kitais giminaičiais, kad pažinčiau savo giminės istoriją. Nebijojau klausti ir smalsauti.
- Žinau, kodėl giminystės ryšiai yra svarbūs, ir juos branginu.
- Prisimenu bendrus šeimos įvykius.

